ШЭЛЭМЭЛ ҺАЙХАН ТАРЯАГАА—ГҮРЭНДӨӨ!

... оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 194 (4830)
СРЕДА
ОКТЯБРИИН
3
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

> Социалистическэ мүрысөөнэй гол ёhoнь имэ. юрэнхы дабжалта түйлахынгаа тулада, гээгдэгшэдтэ түрүүшүүлэй зүгһөө нүхэрэй туһаламжа үзүүлэ.
>
> *И. СТАЛИН.*

Республикын партийна организацинуудай тон шухала зорилго

Б. Л. ЛОБСАНОВ, ВКП(б)-гэй обкомой секретарь

ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол малажалые алп болохоор хүгжөөхэ, тэрэнэй ашаг үгэлгые ехэ болгоохо ба тиигээд ойрын хэдэн жэл соо Бурят-Монголые ашаг шэмээр ехэ хүгжэнги малажалтай республика болгохо гэһэн хүдөө ажалай гол шухала зорилгые манай республикын эрэгтэй ба эмэгтэй бүхы колхознигуудай, малажалай мэргэжэлтэнэй, партийна, советскэ болон газартаряалангай органуудай үмэнэ табиһан байгаа. Тэжээлэй база байгуулхын хойноһоо бодотоор оролдоогүй байжа, үбһэ тэжээлээр дутаһан ябадал хадаа һүүлэй жэлнүүдтэ нилээд олон тоото малай хороһон ябадалай гол шалтагаан болоно гэжэ партиин Центральна Комитет тусхайта ёһоор тэмдэглээ һэн.

Энэ жэлэй февраль һарада болоһон партиин областной комитедэй XIX пленум хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй табиһан зорилгонуудые шиидхэхэ талаар бодото хэмжээ-ябуулгануудые зүбшэн хэлсэхэдээ, тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ябадал малажалые амжалтатай һайнаар хүгжөөхэ ябадалай үндэһэн шухала условинь болоно гэжэ онсолон тэмдэглэһэн бэлэй.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй заабаринуудые баримталжа партиин обкомой пленум хадаа республикын Наркомзем, партиин айкомууд ба аймгүйсэдкомуудые тиихэтэ нигэжэ уялгалһан бэлэй:

> «Эбэртэ бодо мал бүхэндэ 25 центнерһээ доошо бэшэ, нэгэ мориндо 35 центнер ба нэгэ хониндо 4,5 центнер бүдүүн тэжээлые үбһэ ногоотой тэнсүүлжэ үбэлжэхэ мал адууһанда үгэхөөр боломжолжо 1945 ондо үбһэ тэжээл бэлдэхэ түсэбые колхоз бүхэндэ хаһа саг соонь ба хүсэд дүүрэн бэелүүлхэ ябадалые хангаха. Нэгэ мориндо 8 центнерһээ доошо бэшэ, эбэртэ бодо малда 6 центнер ба нэгэ хониндо 1 центнерһээ доошо бэшэ үбһэнэй страховой запасые үбэлынь бэлшээжэ ябаһан үхэр малда эрюулхээр байгуулха».

Партиин обкомой пленумэй заабаринь имэ эли тодо байһан юм. Тэрээнһээ хойшо 7 һараһаа үлүүтэй саг үнгэрбэ. Үбһэ тэжээл үргэн ехээр хуряажа абаха эрхим болзор—зунай саг үнгэржэ, намар болоод байна. Адууһа малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абаха шухала саг ба арга-боломжо дүүрэн байгаа һэн. Гэбэшье олонхи аймагуудай партийна, советскэ ба газартаряалангай органууд, малажалай мэргэжэлтэн ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үнгэрөөшэ үбэлэй хэсүү бэрхэ байдалые мартажархиһан бололтой. Тиихэдэ үбһэ тэжээлэй дутамаг дээрэһээ малажал дээрэ ехэхэн гэлтэ хоротто гараһан бэлэй. Мүн тэдэнэр ВКП(б)-гэй ЦК-гэй, обкомой пленумэй тогтолнууд болон партиин обкомой бюрогой ба республикын Совнаркомой гаргаһан саашанхи заабаринууд дээрэһээ зохихо тэбшэлэл хээгүй.

Үбһэ тэжээл бэлдэхэ ажалые саг соонь ба эмхитэйгээр ябуулхын тула зохихо хэмжээнүүдые абаагүй байна. Тэрэнэй эсэстэ үбһэ сабшаха, силос дараха ба набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ажал болошогүйгөөр үнжагайража, мүнөө болтор түйлай муугаар ябуулагдажа байна. Тоо баримтануудые хараад үзэхэдэ имэ: сентябриин 25-ай мэдээгээр бүхы республика соо үбһэ сабшажа абаха түсэб оройдоо 89,3 процент, силос дараха түсэб мнил 53,2 процент дүүргэгдэбэ. 1944 онойхиһоо 22.444 гектар бага газар сабшагдаа. Үбһэнэй сэнтэй бүдүүн тэжээл бэлдэхэ юрэнхы түсэбэй дүүргэлтэнь оройдоо 33,5 процент болоно.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын талаар илангаяа хэсүү хүндэ байдал Тарбагатайн, Хоринэй, Сэлэнгын, Зэдын, Кударын ба Мухаршэбэрэй аймагуудта тохёолдобо. Тэндэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ түсэб валова сборой талаар 20-һоо 30 процент хүртэр дүүргэгдээ. Бичурын, Яруунын, Заиграйн, Кабанскын ба Торийн аймагуудай колхозуудаар үхэр малаа үбһэ тэжээлээр хангаха ябадал баһал муу. Энэ аймагуудай колхозуудта, сабшалангай, мүн эдэлэгдээгүй тарялангай болон үбһэ ногоотой бусадшье нилээд ехэ газар мүнөө болтор сабшагдангүй хэбтэнэ. Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээгүй аад, сабшалангай газарые мнин орхижо, хэдэ хэдэн аймагуудай колхозууд таряахуряалгын эхилхэлээр тэжээл бэлэдхэхэ ажалаа зогсоожорхиһониинь асуудалтай болоно. Энэ хадаа аймаг ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэлмэри дээрээ элжээ гаргажа байһан тухайнь гэршэлжэ үгэнэ. Баргажанай, Тарбагатайн, Зэдын, Торийн, Заиграйн, Иволгын ба Байкало-Кударын аймагуудай колхозууд сентябриин 20-һоо 25 болтор үбһэ сабшажа абаха хүдэлмэриие ябуулаагүй шахуу байһан ябадалые гансал энээгээр тайлбарилжа болоно.

Һолосмо, мякина мэтын тэжээлнүүдые бэлдэжэ абаха ажал мүн лэ муугаар ябажа байна. Олохон аймагууд һолоомо һүрилхэ, мякина суглуулха ябадалнуудые мүнөө болтор эхилээдүй байха юм. Хэдэ хэдэн аймагууд ба колхозууд үбһэ тэжээл бэлдэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа байһыень эдэ бүхы баримтанууд харуулна. Тиин имэ хандалга хадаа колхозно малажалые түйлай хүндэ хүшэр байдалда оруулжа болохо юм. Гэхэ зуура үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ ябадалые саашалань нобшоруулжа огто яабашье болохогүй. Ушарынь юуб гэхэдэ, үлэһэн наратай дулаан үдэрые алдабал, үхэр малаа үбэлэй сагта үлэн хооһон байлгажа болохэ байнабди. Партийна, советскэ ба газартаряалангай органууд, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые гүйсэд дүүргэхын тула эгээл эрид шанга хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй. Мүнөө, бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэжэ, үлэһэн сабшалангай болон хүдөө газарые, һолоомын узуурые хуу сабшажа, үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ ажалые эгээл үргэн хэмжээтэйгээр колхоз бүхэндэ өмхидхэхэ, хэнзэ ногоотой газарые сабшажа абаха, комбайн ба молотилкаһаа гараһан бүхы һолоомо, мякиные нарин нягтаар суглуулжа ба һурилжэ абаха, силос дараха түсэбөө дүүргэхэ ба набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ябадалые үргэнөөр эмхидхэхэ хэрэгтэй болоно.

Ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалга хадаа үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ шалтаг болохо ёһогүй. Партийна организацинуудай большевистскэ хүтэлбэри хэжэ шалаха байһаниинь эгээл мүнөө таряахуряалгын хүдэлмэриие үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ ажалтай зүбөөр ба шадамараар зохилдуулан ябуулха хэрэг дээрэ харуулагдаха зэргэтэй. Мүнөө үедэ партийна ба советскэ органуудай хүдэлмэриие сэгнэхэ ябадалда ондоо тиимэ арга байха ёһогүй.

Хэды шэнээн үбһэ тэжээл колхоз бүхэндэ байһаниень элирүүлхэ ба дутаһан тэжээлые бэлэдхэжэ абаха талаар яаралтай хэмжээнүүдые абахын тулада үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэй дүүргэлтые, тэрэнэй тоо бүридхэл болон хадагалагдажа байһан ябадалые бүхы колхозуудта олон ниитын гүримаар шалгажа үзэхэ шухала. Бэлэдхэгдэһэн бүхы үбһэ тэжээлые хадагалхаар даажа абаһан хүнүүдтэ актын ёһоор дамжуулан үгэжэ, колхозой бухгалтериидэ бэшүүлхэ хэрэгтэй. Энэ хэрэг дээрэ эзэн бусаар хандажа, үбһэ тэжээл үрихэ арга олгожо болохогүй. Суглуулагдаһан тэжээл хадаа үхэр мал эдеэлэхын тулада бултадаа ба нормотойгоор хэрэглэгдэхэ ёһотой гээшэ.

Адууһа малай үбэлэй бэлшээриие бэлэдхэхэ ба һайнаар эмхилхэхэ асуудалда илангаяа шухала анхарал табигдаха зэргэтэй. Манай республикын байдалда энэ хэмжээ-ябуулга онсо шухала удхатай байһаниинь бүгэдэндэ мэдээжэ.

Юунэйб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, үбһэ ногоотой газараа адууһа малые үдхахын тулада дүүрэн хэрэглэхэ ёһотойбди. Манай эндэ тон һайн бэлшээриин газар бии гээшэ, тэрэ халаа саһа бага ородог үбэлэй сагта үбһөөр тэжээхэ эрхим һайн нүхэсэл болоно үгэнэ.

Хоёрдохёор, үбэлэй сагта адууһа малые бэлшээхэ ажал ямаршье һэжэглэлтэгүй һайн арга мүн, тэрэ хадаа манай малшадай олон жэлэй дүй дуршалаар шалгагдаа.

Гурбадахяар, олохон колхозууд үхэр малдаа үбһэ тэжээл дутуугаар бэлдэжэ абаһан дээрэһээнь үбэлэй сагта үхэр малаа бэлшээхэ ябадалай шухала байһаниинь элитэ болоно.

Эгээл имэһээ республикын Совнарком ба ВКП(б)-гэй обкомой бюро халаа үбэлын бэлшээхэ үхэр малые илгажа таһалха түсэбые аймагуудта ба аймагууд соо колхозуудта хүргэхэ, адууһа малай үбэлэй бэлшээридэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ ябадалые хангаха тухай хэдэ хэдэн тон шухала хэмжээ-ябуулгануудые энэ оной августын 22-то гаргаһан тогтоол соогоо хараалһан байна.

Гэхэтэй хамта энэ түйлай шухала хэмжээ-ябуулгада бэлэдхэл тон хангалтагүйгөөр үнгэржэ байна. Зэдын, Закаменай, Сэлэнгын, Кударын ба хэдэ хэдэн бусад аймагуудай колхозуудта бэлшээриин газар таһалжа үгэхэ, адууһа малай үбэлдөө бэлшээхэ газарта дал хашаа түхеэрэхэ ба колхознигуудай байха гэр байрануудые заһабарилха ба бариха ажал мүнөө болторшье дүүрээдүй байна.

Адууһа малаа үбэлэй бэлшээридэ нимээр бэлдэжэ байһан ябадал лагаадшье тэсэшэгүй байһаниинь мэдээжэ. Энэ хадаа манай олохон хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд энэ шухала хэрэгые хэрэгсээдэггүй байдагыень, тиин тэдэнэрэй зарьманиинь хадаа адууһа малай үбэлэй бэлшээри гээшэ тон хямда хэрэг юм, тэрээндэ тусагаарлан бэлдэһэ нэйшье хэрэггүй гэжэ эндүүтэйгээр бодожо, төөридэг байһаниень харуулна. Үнэндөө дээрээ тиимэ бэшэ байха юм. Тодорхойлон хэлэхэдэ,—үбэлэй бэлшээриие һайнаар үнгэргэхын тулада тэрээндэ нарин нягтаар бэлэдхэхэ, бүхы жэжэ юумэнүүдые тодорхойлон хаража түхеэрэхэ, адуулганда ябаха малнуудые эртээнһээ гүүрт, отара, һүрэг болгожо зүбөөр илгаха, бэлшээриин зохихо участогуудые нютаг дээрэнь заажа үгэхэ, үбэлэй бэлшээриин газарта малай юрын байрануудые, мүн баһа малшадай байха гэр байра барижа түхеэрэхэ хэрэгтэй. Үбэлынь бэлшээхэ малнуудые гүүрт болгожо илгахадаа ба мүн гар харууһанда үбэлжэхэ гүүртнүүдые байгуулхадаа гүүрт ба отаранууд соо хэтэрхэй олон мал оруулһанай хэрэггүй, тиихэдээ бүхы үхэр мал хадаа үүлтэрээрээ илгагдажа ами аминдаа байха ёһотой.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй шухала хэмжээ-ябуулгануудай тоодо үхэр малай, илангаяа залуу малай байрануудые бариха ба һэльбэжэ заһаха ажал оролсохо зэргэтэй. Олохон колхозуудта малажалай байрануудые шэнээр бариха ба мүн хуушаниинь заһабарилха, сэбэрлэхэ ба дезинфекци хэхэ ажал тон ааляар ябажа байна гэжэ шалгалтта элирүүлээ. Энэ хүдэлмэри хадаа Прибайкальска ба Яруунын аймагуудай колхозуудта бодото дээрээ үшөө эхилээдүй байхань гутамшаг байна.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй энэ гээгдэл дары усадхагдаха ёһотой. Энэ хүдэлмэриие октябриин 15-да хаа хаанагүй дүүргэхэ болзолтойгоор малай байра бариха, һэльбэн заһаха ба дулаалжа дүүргэхэ болзорые колхоз бүхэндэ тогтоохо шухала. Энээнэй тулада малажалай хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулхын хажуугаар дархашуул бо-

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта).

Республикын Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэхэ хүндэтэ нангин эрхэ олохын түлөө тэмсэгты!

Уялгаяа ши дүүргэ гүш?

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГ

Таряа тушаалгаяа 100 процент болгобо

ЦАКИР, октябриин 2. (**Телеграфаар абтаба**). Агууехэ илалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа хүндэтэйгөөр дүүргэжэ, ороһото культурануудай хуряалгые болон гүрэндөө таряа талха тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн ба үглөө мүнөө дүүргэхэ болоһон колхозууд олошоронхой.

Коминтернын нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Дашиев ба партийна эхин организациин секретарь нүхэр Цыренов) таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь холо урид 100 процент дүүргэбэ.

Мүнөө тус колхозойхид илалтын фондодо түсэбһөө гадуур таряа талха тушаажа байха юм. Хамта дээрээ 300 пүүд эрхим һайн шанартай таряа илалтын фондодо оруулха уялгатай байһан аад, байгша оной сентябриин 26-ай мэдээгээр 170 пүүд тушааба. Таряа сомолго болон сохилгые түхэреэн сүүдхэ соо хэжэ байнад.

Мүрысөөнэйнгөө уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэһэндээ урмашаһан эрэгтэй эмэгтэй колхознигуд ургажа байһан социалистическэ малажалдаа дулаан ба садхалан үбэлжэлгэ хангаха нэгэн хүсэлэнтэйгээр ажалланад.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

ТАРЯА ТУШААХА СЕНТЯБРЬСКА ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭБЭ

Майн 1-эй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ таряахуряалгын хүдэлмэри үндэр темпэтэйгээр ябуулагдана. Таряа хуряаха түсэбөө 77 процент хүргөөд сентябрь һарада гүрэндөө таряа тушааха түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ. Хамта дээрээ 400 шахуу центнер эрхим һайн шанартай таряан тушаагдаа. Гүрэндөө таряа тушааха хүдэлмэри һүни үдэр илгалгүй үргэлжэлһөөр.

Колхоз соогоо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр З. Мальцевай хүтэлбэрилдэг таряан ажалай бригадынхид түрүүлжэ ябана. Энэ бригада таряа хуряаха түсэбөө 80 гаран процент дүүргэбэ. Боолтоншод А. Мясникова, Е. Софронова болон бусад 30 бухал уяха байһан аад, 55—60 бухал хүртэр уядаг болоо. Тэрэшэлэн жаткашан Е. Фомин гэгшэ үдэрэйнгөө нормые 130—140 процент хүртэр дүүргэнэ.

Таряа талха зөөдэг хоёр транспортна бригада даалгабарита хүдэлмэрөө жэшээтэ һайнаар табижа шадаа. Нүхэр П. Бабыкинай хүтэлбэрилдэг бригадынхид 15 сараар таряа зөөжэ. 157 центнер таряа гүрэндөө тушааба. Эндэхи колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгин үдэр ерэхэ тудам үргэдэжэ байха юм.

З. ЛУБСАНОВА.

КУДАРЫН АЙМАГ

Гүнзэгы таһалдалтай байна

Энэ аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болбол таряахуряалга, сомолго болон тушаалгые болзорһоонь урид дүүргэхэбди гэжэ тон харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые абаһаншье мүртөө, тэрээнээ тиимэ гэшэгүй хангалтагүйгөөр бэелүүлжэ республика соогоо эгээн гээгдэнги һүүри эзэлжэ ябана.

Байгша оной сентябриин 25-ай мэдээгээр, тус аймагай колхозууд гүрэндөө таряа тушааха түсэбөө оройдоо 6,6 процент дүүргээ. Аймагай 23 колхозуудһаа 10 колхозуудынь гүрэндөө таряа тушааха хүдэлмэрөө үшөө эхилээдүй байхань айхабтар жэгшүүритэй болоно. Аймагай колхозууд болбол хуряагдаһан тарянайнгаа мнил 30,8 процентые сомоһон 24 процентыень сохёод байха юм. Дурсагдаһан баримтануд хадаа эндэхи колхозуудай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһаниинь эли тодоор гэршэлнэ бэшэ гү?

Аймагай партийна болон советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком түрүүтэйгээр таряахуряалга, сохилго болон тушаалгые бэс бэеһээн таһалдуулан ябуулха ба тэрэшэлэн гүрэн түрэдөө харша үзэл гаргажа байһан гэхэ гү, али таряа тушаалгые али болохоор гэдэргэнь татажа байһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ хатуу хэмжээ абаагүй байхань тон гайхалтай.

Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоз болбол ехэхэн тооной таряа талха сохибошье һаа, мнил 350 центнер гүрэндөө тушаагаад, түсэбөө холо дүүргээгүй байшоо. Тэрэшэлэн «Красная заря», «Комбайн» гэжэ колхозууд сохигдоһон ба сэбэрлэгдэһэн таряа талхатай байбашье һаа, гүрэндөө уялгата ёһоор тушаагдаха түсэбөө таһалдуулхын түйлда хүргэһэн баримтанууд элирүүлэгдэбэ. Тиихэ зуураа зарим колхозууд шэнэ таряанһаа доторойнгоо хэрэгтэ гаргашалжа, хуули буса ябадалнуудые гаргаһан ушарнууд үзэгдэнэ. Жэшээнь, «Искра Ленина», «Красный пограничник», «Красный строитель» гэжэ колхозууд сохигдоһон таряагаа гүрэндөө тушаангүйгөөр өөһэдынгөө хэрэгтэ гаргашалһан байха юм.

Тиимэһээ аймагай партийна болон советскэ организацинууд болбол колхозуудайнгаа бэе дээрээ даажа абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэнь үдэр бүри халуун туһаламжа үзүүлхэһээ гадна, таряа тушааха графигаа бүдүүлигээр эбдэхэ ябадалаа октябрь соо зогсоохо уялгатай. Ингэжэшье тэндэхи партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө ВКП(б)-гэй обкомой бюро эрилтэ хэһэн байгаа.

Кударын аймагай колхозууд таряа тушааха гүрэнэйнгөө түсэбые саг болзор соонь дүүргэхэ бүхы арга-боломжотой байна. Тиимэһээ энэ арга-боломжоёо бүримүһэн хэрэглэхын тулада социалистическэ мүрысөөнэй долгиие үшөө үргэнөөр эрхилхэ бэзэ гэжэ сохом найдагдана. Бэе дээрээ даажа абаһан хүндэтэй уялгануудаа харюусалгагүйгөөр бэелүүлжэ, энэ шухала хүдэлмэриие гэдэргэнь татажа байһан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ хатуу шанга хэмжээ абаха зайлашагүй...

Аймагай колхозуудаар таряа сохихо болон тушаалгые түхэреэн сүүдхэ соо эмхидхэбэл, эндэхи колхозууд гүнзэгы таһалдалһаа ойрын үдэртэ гаража, республика соогоо түрүү һүүри эзэлэлсэхэ аргатай болоно.

Г. БАДМАЕВ.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГ

Мүрысөөе үүсхэһэн колхоз Улаан тугта хүртэбэ

Республикын түрүү колхозуудай нэгэн болохо Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхоз болбол бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөе эмхидхэхэ талаар үүсхэл гаргажа, илалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөе үшөө үргэдхэһэн бэлэй.

Һаяхан ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой бюро болон ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй исполком болбол колхозуудай социалистическэ мүрысөөнэй ябасын дүнгые, хаража үзөөд, тус колхоздо дамжуулгын Улаан тугые барюулхаар шиидхэбэри гаргаба.

Энэ колхозой члэнүүдэй дунда социалистическэ мүрысөөн үдэр ерэхэ тудам үргэдэжэ, үдэрэйнгөө нормые 200 ба дээшэ процент хүртэр дүүргэдэг стахановецуудай тоо олошорбо. Мүнөө энэ колхозойхид 1.750 гектар таряахуряагаад, тэрээнэй бүримүһэн соможо дүүргэбэ. Таряахуряалгын хүдэлмэри ойрын үдэртэ 100 процент дүүргэгдэхэ болоо.

Тэрэшэлэн гүрэндөө таряа тушааха түсэбөө үглөө мүнөө дүүргэгдэхэ болонхой. Тэрээнһээ гадна, энэ колхозойхид уялгата ёһоор тушаагдаха овощиин түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Хамта дээрээ 521 центнер һонгино, морковь, свёкло болон чеснок тушаагданхай 250 центнер овощь түсэбһөө гадуур гүрэндөө тушааба. Мүн 2.400 пүүд хартаабха бэлэдхэлэй пунктда зөөбэрилжэ, тушааба.

Тиимэ болохолоороо, краснозаганайхид абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байһаниинь элитэ болоно. Республикын бүхы колхозууд, түбхын түрүүндэ таряахуряалга болон тушаалгаар гээгдэжэ ябаһан колхозууд эдэнэрэй большевистскэ ажалһаа жэшээ абаха үүргэтэй.

Б. ВЛАДИМИРОВ.

Хартаабхаяа мүнөө хүртэр малтанагүй

Хартаабха болон овощиие хуряажа абаха саг ерээ. Теэд энэ шухала хүдэлмэриие үшөө эхилээдүй колхозууд республикын аймагуудаар олон бии. Жэшээлхэдэ, Мухаршэбэрэй аймагай «Большевик» гэжэ хүдөө ажалай артель 36 гектар хартаабха ургуулжа, үндэр ургаса абаха аргатай болоһоншье һаа, энээнээ мүнөө хүртэр хуряажа эхилээгүй байхань тон жэгшүүритэй байна.

Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол таряахуряалгын хүдэлмэритэй нэгэн хамта хартаабха хуряалгые ябуулха гэжэ хөөрэлдэбэшье һаа, энэнь мүнөө хүртэр бэелүүлэгдэнэгүй. Һүүлэй мэдээгээр арайхан гэжэ 7 гектар хуряаһан нэрэтэй байна.

Энэнь саашадаа тэсэмээр гээшэ гү?

О. ВАСИЛЬЕВ.

„Улаан Эрхирэг" колхоз гүрэнэйнгөө урдахи түрүүшынгээ үүргые һайнаар дүүргэжэ байна

ЗАИГРАЙН АЙМАГАЙ «УЛААН ЭРХИРЭГ» КОЛХОЗ ЭНЭ ЖЭЛ ЭЛБЭГ БАЯН УРГАСА ХУРЯАЖА БАЙНА.

Манай зураг дээрэ энэ колхозой таряагаа сохижо, сэбэрлэжэ ба гүрэндэ тушаажа байһаниинь харагдана. Мүнөө «Улаан Эрхирэг» колхозойхид гүрэндэ таряа тушаалгаяа папар дүүргэхын түлөө үдэр һүнигүй хүдэлмэрилжэ байна.

«Бурят-Монголой Үнэнэй» фотокорреспондент О. ЗЕККИИН фото.

Республикын партийна организацинуудай тон шухала зорилго

(Эхинииинь 1-дэхи нюурта).

лэн дүйтэй шадамар бусад хүдэлмэрилэгшэдһөө заһабарина тусхай бригадануудые байгуулха хэрэгтэй.

Гэлтэ хоролтогүйгөөр адууһа малаа үбэлжүүлхэ ябадал халаа үбэлжэлгын эхин үедэ үхэр малай таргал тобир байһан дээрэһээ дулдыдаха байна. Тиимэһээ бэлшээриин газарые колхоз бүхэнэ хүсэд дүүрэнээр хэрэглэжэ, үхэр малай намарай сагай бэлшээлгые эмхидхэхэ ябадал халаа шухала асуудал болоно. Тарна хуряажа ба поли дээрэхи һолоомые һурилжэ дүүргэһэнэй һүүлээр тариагай узуур дээгүүр, эдэлэгдэхээ болиһон тарялангай хуушан газараар ба хүдөө газараар адууһа мал һайнаар бэлшээжэ болодог байһаниинь мэдээжэ. Иимэ газарта ба мүн баһа сабшалангай ба бэлшээриин хэнзэ ногоотой газарта мал һурэгые зүбөөр ба һайнаар бэлшээхэ ябадал малые таргалуулха байһаниинь ойлгосотой. Харин тэрэ халаа малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ ябадалда маша шухала байха юм.

Малажалай ...эл хүндэ хэсүү ба харюусалгатай үе болохо үбэлжэлгэ ерэжэ байна, тиимэһээ мүнөө тэрээндэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхын тула бухы хүсэеэ гаргаха ябадал колхозуудһаа эригдэнэ гэжэ партийна, советскэ ба газартарялангай хүдэлмэрилэгшэд, малажалай мэргэжэлтэн ба хүдэлмэрилэгшэд ойлгохо ёһотой. Энэ зорилгые амжалтатайгаар шиидхэлгэ халаа манай республикын малажалай бухы хүдэлмэрилэгшэдэй хэрэг болохо зэргэтэй.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбые дүүргэхэ, үбэлэй бэлшээри тухай оролдохо болон адууһа малдаа байра тухеэрэхэ ябадал халаа партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд ба колхозуудай правленинүүдэй тон шухала ба түрүүшын ээлжээнэй зорилго байһаниинь мэдээжэ. Тиин энэ зорилгые шиидхэхэдээ эгээл гол шухала хүсэн тухай—хүнүүд тухай мартажа болохогүй. Үбэлэй сагта малые хараха гэжээхэ ябадал тэдэнһээ дулдыдаха байна. Бухы фермэнүүд ба бригаднуудые даагшалай, үхэршэ, һаалиша, моришон хонишон ба бусад хүдэлмэрилэгшэдтэй болгожо, хүсэлдүүлэн хангаха хэрэгтэй.

Хүнүүдые зүбөөр шэлэжэ абаха ба тэдэнииие томилжо табиха хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха шухала. Шалгагдаһан, дүй дүршэлтэй эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигууд үхэр мал адуулагшад, хонишод болон адуушад болгон томилогдохо зэргэтэй. Партийна эхин организацинууд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол үхэр малай үбэлшэхэ газарта гараха хүнүүдэй дунда олониитын-политическэ хүдэлмэри сагүргэлжэ ябуулжа, тэдэнииие дулаан хүсэлһаатай зохид байра байдалаар хангаха асуудалнуудые болохо хэрэгтэй. Колхоз бүхэндэ дулаан хубсаһа оёжо, тэрээгээр түрүүн үхэр мал адуулагшад, хонишод ба адуушадые хангаха шухала.

Малшадай дунда социалистическэ мүрысөөе эмхидхэхэ хэрэг халаа малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадалай тон шухала условинь болоно. Мэнэ һаяхан Костромско областиин Костромско районой «XII Октябрь» гэжэ колхозой колхознигууд малай үбэлжэлгэдэ эрхим һайнаар бэлэдхэхын түлөө мүрысөөндэ эхи татаба. Партийна организацинуудай уялга халаа Костромын малшадай энэ патриотическэ уряалые эрэгтэй ба эмэгтэй бухы колхознигуудай мэдэрэлдэ хүргэжэ, адууһа малай үбэлжэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхэхын ба амжалтатайгаар тэрэниие үнгэргэхын түлөө мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ябадал болоно.

Костромско колхознигуудай уряалаар дэлгэржэ байһан социалистическэ мүрысөөе энэ жэлэй ноябриин 1-һээ 10 болтор үнгэрхэ аймагуудай хүдөө ажалай выставкэдэ хабаадалсаха гэжэ эрхэ олохын түлөө колхозууд, колхознигууд ба малажалай мэргэжэлтэнэй мүрысөөнтэй зохилдуулан ябуулха шухала. Малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэжэ ба эмхитэйгээр эхилжэ шадаагүй хүн хүдөө ажалай выставкын хабаадагша боложо шадахагүй. Тиимэ дээрэһээ малшадай түйлалтануудай тэрэ харалгада хабаадалсагша болохо гэжэ оролдоһон хүн хадаа (харин тиимэ оролдолго гэшэ малша болон колхозой хүтэлбэрилэгшэ бүхэндэ байха зэргэтэй) малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хамаг дутагдалнуудые ойрын саг соо усадхаха уялгатай гэшэ.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие малажалые хүгжөөхэ гурэнэй түсэбые дүүргэхэ гэһэн энэ гол зорилгоһоо таһалан ябуулжа болохогүй. Мүнөө ажахын жэлэй дүүрэхын урда тээхэнэ колхоз бүхэн, юрэнхыдөө аймаг бүхэн малажалай талаар хэһэн ажал хүдэлмэриингөө дүнгүүдые гаргажа, тэрэнэй байдалые бухы талаһаань хаража үзэхэ ба малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые адууһа малай бухы түрэлөөрэнь ба показательнуудаарынь колхоз бүхэнэй дүүргэхын тулада хамаг бухы хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Колхознигуудай ажалай нэмэлтэ түлбэри тухай хуулиие болото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ ябадалда тусхай анхаралаа табиха хэрэгтэй байһан тушаа хэлэлтэгүй. Хамтын малажалые хүгжөөхын түлөө үнэн сэхэ ажал хэһэнэйнь түлөө нэмэлтэ түлбэриие хэр зүбөөр олгожо байһыень хаа хаанагүй шалгажа, тэрэ хуулиин ёһоор нэмэлтэ түлбэриие тогтоогдоһон болзор соонь түлэхэ ябадалые хангаха хэрэгтэй.

Малай үбэлжэлгэ халаа партийна ба советскэ организацинуудай болон газартарялангай органуудай шанга экзамен гэшэ. энэ халаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые дайшалхы ёһоор бэелүүлжэ, республика дотороо малажалые үсхэн хүгжөөхэ ябадалые хангажа шадаха байһанаймнай шалгалта болохо байна. Энэ экзамениие юуншье болоо һаань барижа гараха ёһотойбди.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„Японииие илаһанай түлөө“ гэжэ медаль бии болгохо тухай

1. Японииие илаһан ябадалые тэмдэглэжэ «Японииие илаһанай түлөө» гэжэ медаль бии болгохо.

2. «Японииие илаһанай түлөө» гэжэ медаль тухай дүримые баталха.

3. «Японииие илаһанай түлөө» гэжэ медалиин дүрсэ хэлбэриие баталха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1945 оной сентябриин 30.

„Японииие илаһанай түлөө“ гэжэ медаль тухай ДҮРИМ

1. «Японииие илаһанай түлөө» гэжэ медаляар шагнагдаха хүнүүд гэбэл:

а) 1-дэхи Дальневосточно, 2-дохи Дальневосточно ба Забайкальска фронтнуудай, Номгон далайн флодой ба Амурска мүрэнэй флотилиин сэрэгүүдтэ ябажа японско империалистнуудта эсэргүү дайшалхы ябуулгануудта сэхэ хабаадалсаһан Улаан Армиин, Уһан-Сэрэгэй Флодой ба НКВД-гэй сэрэгүүдэй частьнууд болон соединенинүүдэй бухы сэрэгэй албахаагшад ба сэрэгэй хүлһэнэй штатна составай нюурнууд;

б) Алас Дурна зүгтэхи советскэ сэрэгүүдэй дайшалхы ябуулгануудые хангаха ябадалда хабаадалсаһан НКО, НКВМФ ба НКВД-гэй Центральна управленинүүдэй сэрэгэй албахаагшад.

2. «Японииие илаһанай түлөө» гэжэ медалиие барюулха ябадал Японидо эсэргүү дайшалхы ябуулгануудта хабаадалсаһыень баталжа частьнуудай командирнуудай ба сэрэгэй эмнэлгын газарнуудай начальнигуудай үгэһэн документнүүдэй үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө үйлэдэгдэнэ.

Улаан Армиин, Уһан-Сэрэгэй Флодой ба НКВД-гэй сэрэгүүдэй частьнуудта байһан нюурнуудта—сэрэгүүдэй частьнуудай командирнуудаар үгтэхэ юм, арми, флот ба НКВД-гэй сэрэгүүдһээ гаража ошоһон нюурнуудта—шагнагдагшадай байһан газартахи областной, городской ба районно сэрэгэй комиссарнуудаар үгтэхэ юм.

3. «Японииие илаһанай түлөө» гэжэ медаль үбсүүнэй зүүн талада зүүгдэхэ байна. Орденууд ба бусад медальнуудтай байбал энэ нэрлэгдэһэн медалиие «1941—1945 онуудай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнда «Германииие илаһанай түлөө» гэжэ медалиин һүүлээр зэргэлүүлжэ зүүхэ.

„Японииие илаһанай түлөө“ гэжэ медалиин ДҮРСЭ ХЭЛБЭРИ

Энэ медаль тухэреэн, хүндэлэн үргүүгаа 32 мм, садаар хэгдэһэн байха юм.

Медалиин нюур талада Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр И. В. Сталинай сээжэ бэеын дүрсэ байха. Медалиин сахаригай дээдэ захаар: «Японииие илаһанай түлөө» гэһэн бэшэг.

Медалиин ара талада: «1945 оной сентябриин 3» гэһэн бэшэг, тэрээн дээрэнь табан хушуутай одон.

Медаль дээрэхи дүрсэ ба бэшэгүүдынь тобойжо гараһан байха.

Медаль болбол 24 миллиметр үргэнтэй торгон утаһан лентээр бүрилдэһэн табан хушуутай колодкотой сахариг гарьхаар холбогдоһон байха. Лентынь дундуур үргэн улаан һудал, тэрээнэйнь хоёр талаар: нэжээд сагаан һудал, нэжээд улаан һудал ба мүн нэгэ нарихан сагаан һудал. Лентэнь нарихан шара һудалнуудаар хүбөөлэгдэһэн байха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Улан-Удын паровоз-вагонно заһабарилгын заводой худэлмэришэдые БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

ТЭП-ые үбэлдэ бэлэдхэхэ тушаа даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэхэдэ онсо шалгаржа гараһан Улан-Удын паровоз-вагонно заһабарилгын заводой хүдэлмэрилэгшэдые Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха гэбэл:

1. **Берзин** Петр Ивановичые—бригадир-слесарь.
2. **Нозулин** Николай Георгиевичые—бригадир-слесарь.
3. **Нрючков** Максим Павловичые—шефмонтер.
4. **Матвеев** Николай Кузьмичые—ахалагша инженер.
5. **Михайлов** Георгий Матвеевичые—хүдэлмэришэн.
6. **Полосин** Александр Васильевичые— тягиин инженер-майор.
7. **Сиротенко** Павел Ефремовичые—ахалагша мастер.
8. **Ткач** Иван Лазаревичые—мастер.
9. **Щанников** Василий Васильевичые—бригадир-слесарь.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо М. ИЛЬИЧЕВ.
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь В. МОНКЕТОВ.

г. Улан-Удэ, Советүүдэй Байшан. 1945 оной октябриин 2.

Түмэрзамай № 1 училища һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдэжэ байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Мастер Усовичын хүтэлбэри доро тэрэ училищада һуража байһан хүбүүд инструмент хэхэ шкафуудые дархалжа байна.
А. Поповой фото.

ВКП(б)-гэй ГОРКОМОЙ ПЛЕНУМ

Һаяхан ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой ээлжээтэ VIII пленум болобо. Энэ пленум дээрэ «Социалистическэ мүрысөөндэ партийна хүтэлбэри тухай» горкомой секретарь нүхэр **Брауде** гэгшын элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

Элидхэлшэ болбол городой-ажалшадай бэедээ даажа абаһан уялгануудаа гүйсэдхэхэ ябадалдань туһалха ба хүтэлбэрилхэ талаар городой партийна организаци бага бэшэ хүдэлмэри хээ гэжэ тэмдэглэбэ. Социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлжэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые тарааха ябадалнууд яһала үргэнөөр ябуулагдаһан байна. Тэрээнэй ашаар городой ажаүйлэдбэриин предприятинууд энэ жэлэй 8 һарын түсэбые валова продукци гаргалгын талаар 105,2 процент дүүргэбэ.

—Мүрысөөе дэлгэрүүлхэ талаар зарим хэды амажалтануудые тэмдэглэхэ зуураа,—гэжэ нүхэр Браудэ хэлэнэ,—хэдэн олон ажаүйлэдбэриин ба транспортна предприятинуудай хүдэлмэридэ байһан томохон дутуунуудые зааха шухала. энэнь түрүүшын ээлжээндэ партийна организацинуудай зүгһөө ажаүйлэдбэриие хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилжэ байһан ябадалаар элирхэйлэгдэнэ.

Городой ажаүйлэдбэриин 38 предприятинуудай 19-иинь 8 һарынгаа түсэбые дүүргээгүй. ПВРЗ, Мясокомбинат, Судоремзавод мэтын предприятинууд хүдэлмэреэ эрид муудхааһан байна. Нютагай мэдэлэй предприятинууд август соо тоншье хангалтагүй хүдэлмэрилжэ, түсэбөө мүнил 82,3 процент дүүргээ.

Энэ бүгэдэ болбол ажаүйлэдбэриин хүдэлмэриие һайжаруулха талаар обкомой тоосоото элидхэл тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй гаргаһан тогтоолые партийна, ажахын ба профсоюзна организацинуудай дүүргээгүй байһые харуулна. Тэдэнэр социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ бухы бэрхэшээлнүүдые дабаха, гүрэнэйнгөө урдахи уялганuудые нарин нягтаар дүүргэхэ ябадалда ажалшан олоной патриотическа дэбжэлтые толгойлон хүтэлбэрилжэ шадаагүй байна. Энээн дээрэһээнь зарим хүдэлмэришэдэй дунда ажалай жаяг заршам муудаһан, хэдэ хэдэн предприяти ба цехүүдтэ голоодоһо гаргаха ябадал олошороһон, ажалай культура унаһан байха юм.

Зарим предприятинуудта уялганuудые баталан абаха ябадал ёһо дүүргэһэн тэдыгээр үнгэргэлэг байна. Ехэ багагүй бухы хүдэлмэришэд ба инженерно технически хүдэлмэрилэгшэдэй бүлтанайнь дунда мүрысөө эмхидхэхэ ябадалые зарим партийна организацинуудай зүгһөө анхардаггүй ябадалнууд бии.

Партиин райкомуудай ба эхин партийна организацинуудай мүнөө дэрэй гол зорилго болбол социалистическэ мүрысөөнэй сог залиие бадаруулжа, гээгдэһэн предприятинуудые түрүүшүүлэй зэргэдэ таталжа гаргаха ябадалда байна.

Нүхэр Браудын элидхэл тушаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ПВРЗ-дээрэхи парторг нүхэр **Кузенков**, ВКП(б)-гэй железнодорожно райкомой секретарь нүхэр **Тарасенко**, Улан-Удын деногой парторганизациин секретарь нүхэр **Паршин**, комсомолой горкомой секретарь нүхэр **Фролов**, заводой директорэй уялга дүүргэгшэ нүхэр **Царик**, горкомой секретариие ажаүйлэдбэри ба транспортын талаар орлогшо нүхэр **Шумаев**, деногой начальнигые орлогшо нүхэр **Калинин** ба ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр **Кучеров** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Энэ хэлсэгдэһэн зүйл тушаа пленум дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

Удаань пленум болбол хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдэй ябаса тухай ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр **Лобсановай** мэдээсэл шагнаад, тарияахуряалгые дүүргэхэ хэрэгтэнь колхозуудта туһалжа үзүүлхын тулада городһоо 2.000 хүниие хүдөөгэ эльгээхэ гэжэ шиидхэбэ.

АЙМАГУУДАЙ АБАҺАН УЯЛГАНУУДЫЕ ШАЛГАЯ!

Зэдынхид абаһан уялгануудаа дүүргэнэгүй

Улаан Армиингаа агууехэ түүхэтэ илалтануудта харюу болгожо, Мухаршэбэрэй аймагай «Красный Заган» колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудай уряалаар Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо, тус аймагай колхознигууд, МТС ба совхозой хүдэлмэрилэгшэд болон хүдөө ажалай специалистнар болбол удаадахи уялгануудые бэе дээрээ даажа абаһан байгаа:

«13.700 гектар дээрэхи орооһото культурануудай хадалгые сентябриин 15-да дүүргэхэ; комбайнова хуряалгын түсэбые 110 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэ ба орооһо талха гээхэ ябадал гаргахагүй. Сентябриин 5-да хара тариянай намарай тарилгые дүүрэн гүйсэдхэхэ. 4.700 гектарта намарай пар хахалха ба 4.500 гектарта хоёрдохи ээлжээнэй пар хахалжа, тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхэ. Гүрэндэ тарияа, хартаабха, овошь ба хүдөө ажалай бусад продуктнуудые тушааха түсэбөө Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVIII жэлэй ойдо дүүргэхэ. Үбэлэй сагта үхэр малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэхэ, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые октябриин 1-дэ дүүргэхэ» гэхэ мэтын тон харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые абаһан юм.

Мүнөө зэдэархин энэ уялгануудаа хэр зэргээр дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хэр зэргээр хүрэжэ байнаб гэжэ асууха саг тулажа ерээ. Энэ асуудалда зэдэрхинэй харюусаха аргань үгы байна. Тус аймагай колхозууд бэе дээрээ даажа абаһан уялгануудаа тон хангалтагүйгөөр бэелүүлжэ, республика соогоо эгээн гээгдэнги һуури эзэлжэ ябанад.

Байгша оной сентябриин 25-да аймагай колхозууд гүрэндөө тарияа тушааха жэлэйнгээ түсэбые арайхан гэжэ 39.7 процент дүүргэбэ. «Пятилетка», Фрунзын нэрэмжэтэ ба «Красный партизан» гэжэ колхозууд гүрэндөө тарияа талха тушааха хүдэлмэриие үшөө хүсэд эхилээдүй байһаар. Иимэ болохолоороо, эндэхи колхозууд өөһэдынгөө түрүү уялгануудые холо дүүргээгүй байһаниинь элитэ болоно.

Аймагай олонхи колхозуудай правленинүүд болон партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, мүн партиин айкомой, аймгүйсэдкомой ба АЗО-гэй хүдэлмэрилэгшэд болбол колхозуудай полинууд дээрэ хуряагдаһан тарияа сомохо болон сохихо ябадалые шамдуулха талаар бодото хэмжээ-ябуулгануудые абаагүй байхаһаа гадна, сохигдоһон тарияагаа бэлэдхэлэй пунктнуудта тааалгаряагүйгөөр зөөбэрилхэ тушаа эрид шууд хүдэлмэри хээгүй байха юм. Хуряагдаһан орооһото культуранuудай талмайн оройдоо 43.6 процентэнь сомогдоһон ба 50.9 процентэнь сохигдоод байна. Тиихэ зуура олонхи колхозуудай ток дээрэ ба амбарнууд соо гүрэндэ тушаажа боломоор ехэхэн тооной тарияа толхан суглуулагдаһан аад, гүрэндэ тушаахын оронда колхозойнгоо доторой хэрэгсэлдэ гаргашалжа байһан баримтанууд элирүүлэгдээ.

Тэндэхи зарим колхозууд халаа тракторна болон морин молотилкануудые түхэреэн суудха соо. дүүрэн ашагтайгаар хэрэглэжэ шадаагүй байнад. Энэ аймагта 11 тракторна ба 8 морин молотилка бии. Тэд мүнөө мүнил 11 тракторна, 3 морин молотилка ашаглагдажа байбашье һаа, тэрэнэй хүсые бүримүһэн хэрэглэжэ шадаһан колхозууд тон үсөөхэн тоологдоно. Тарияахуряалга, сомолго болон сохилго дээрэ ажалай үнгэр бүтээсэнуудые түйлажа ябадаг стахановецнуудай түрүү дүй дүршэлые бүгэдэниитын хүтэлөөн болгохо тушаа аймагай партийна ба комсомольско организацинууд эмхидхэлэй хүдэлмэри һулаар хэнэ.

ВКП(б)-гэй айком ба колхозно олонхи партийна эхин организацинууд болбол бэе дээрээ даажа абаһан уялганuудтаа зэрэ болжо, тэрэнээ нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэнь үргэн ниитэ колхознигуудта үдэр бүри халуун туһаламжа үзүүлжэ, тэдэнэрые хүмүүжүүлдэггүй байхань саашадаа заахаашье тэсэмээр бэшэ болоно. Тэрээнтэй хамта эндэхи агитаторнууд болбол тарияахуряалга дээрэ ажаллажа байһан колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулжа, социалистическэ мүрысөөнэй сог залиие бадаруулха тушаа тон бага хүдэлмэри ябуулна.

Түрүүшынгээ эрхим һайн шанартай тарияа талхые гүрэндөө тушааха колхоз болон колхознигууд бүхэнэй арюун нангин уялга байһаниинь тэдэнэртэ эли бэшэ гү?!.

Зэдын аймагай колхозууд болбол һүүлэй хэдэн жэлнүүдтэ ажахын ба политическэ удхашанартай кампанинуудые дүүргэхэ талаар гунзэгы таһалдалда орожо, республика соогоо саг үргэлжэ гээгдэжэ ябадаг болоо. Энээнэй нэгэн ушарынь халаа эндэхи зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө гүрэн түрэдэ харша ябадал гаргаһан гү, али тодорхойлон хэлэхэдэ тарияа талха гүрэндөө тушааха хүдэлмэриие али болохоор гэдэргэнь татаха гэһэн һэдэлгэтэй байдагһаа болоно. Зүгөөр аймагай партийна болон советскэ организацинууд энэ харша һэдэлгэнүүдтэй хатуу шангаар тэмсэдэггүй байһаниинь мүн лэ тодоор харагдана.

Зэдынхид халаа тарияахуряалга болон тушаалгаар гээгдэнги байдалаа ойрын үдэртэ усадхажа, түрүү һуурида гараха бухы аргаболомжотой байна. Тиимэһээ энэ аргаболомжоёо бүримүһэн хэрэглэжэ, тарияатушаалгын графигые нарин нягтаар дүүргэхын түлөө тэмсэхэ ёһотой. Тэрээнһээ, гадна, эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд бүхэниие бэе дээрээ даажа абаһан уялгануудаа хүндэтэйгөөр дүүргэхэ талаар хүмүүжүүлхэ ушартай.

Г. НИМБУЕВ.

ХИЛЫН СААНА

Гадаада хэрэгүүдэй министрнүүдэй Соведэй коммюнике

ЛОНДОН, сентябриин 29. (ТАСС). Гадаада хэрэгүүдэй министрнүүдэй Соведэй коммюнике соо хэлэгдэхэнь халаа:

«Гадаада хэрэгүүдэй министрнүүдэй Совет болбол мүнөөлэр хоёрдохин заседани хэбэ. Үглөөнэй заседани дээрэ В. М. Молотов түрүүлэгшээр һуугаа, хахад үдэрэй хойто тээ—Ван Ши-пзе.

Энэ хоёр заседани болбол министрнүүдэй Соведэй мүнөө боложо байһан сессиин протоколнуудые хаража үзэлгэдэ зорюулагдаба.

Удаадахи заседаниинь үглөөдэр, үдэрэй 3 часта болохо байна».

ИРАНАЙ ПРОФСОЮЗУУДАЙ ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕДЭЙ ПРОФСОЮЗУУДАЙ БҮХЭДЭЛХЭЙН КОНФЕРЕНЦИДЭ ЭЛЬГЭЭҺЭН ТЕЛЕГРАММА

ТЕГЕРАН, сентябриин 28. (ТАСС). «Шефаг» гэжэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор. Иранай профсоюзуудай центральна совет болбол Парижда боложо байгаа бүхэдэлхэйн профсоюзна конференцидэ телеграмма эльгээжэ, тэрээн соогоо правительствын хүдэлмэришэдтэ репресси хэжэ байһаниие тодорхойгоор бэшэһэн байгаа. Бүхэдэлхэйн профсоюзна конференцидэ ошохоор һунгагдаһан иранска делегадууд арестовалагдаба. тэбэшье ойрын сагта Парижда шэнээр һунгагдаһан делегадууд мордохо байна гэжэ телеграмма соонь хэлэгдэнэ.

ВЕСТ-ИНДИДЭ АРАДАЙ ХЭҺЭН ЭРИЛТЭ

ЛОНДОН, сентябриин 30. (ТАСС). Рейтер агентствын Бриджтаунһаа (Барбадос арал) мэдээсэхэнь хадаа, эндэ үсэгэлдэр вест-индийскэ конгресси дүүрэжэ Англида делегациие эльгээхэ, тэрэ халаа Вест-Индиин федерациие өөрынгөө управлентэйгээр байгуулха тухай эрилтэ тэндэ барюулха юм.

Британска Вест-Индия халаа удаадахи аралнуудһаа бүридэнэ гэбэл: Багамские, Барбадос, Подветренные, Наветренные болон Ямайку арал болоно. Аралнуудай бүлэг бүхэниинь губернатор болон нютагай хуулиин органуудтай байжа, тэдэнэр хада английска колонинуудай министерствын хиналта доро байха юм.

ГРЕЦИДЭХИ ҺУНГУУЛИ ТУШАА

АФИНЫ, сентябриин 30. (ТАСС). Афиныдэ болохо һунгуулиин болзорнуудые хуулита ёһоор тунхаглаха тухай хүлеэгдэжэ байна. Хэблэлнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, һунгуули халаа декабриин хахад багта һанаашагдажа мүнөө һунгуулиин системэнүүдые абахые монархистнууд хүсэжэ байнад. Либеральна парти болбол декабрь соо һунгуули үнгэргэжэ болохогүй. Хэрбээ правительствын иимэ шиидхэбэриие абаа һаань, һунгуулиие бурууһургэхэ аюул тохеолдуулхаар байнад.

МУССОЛИНИИН АРХИВЫЕ ХУЛГАЙЛГА

РИМ, сентябриин 30. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Комо городто гал аюулай командын казармануудай склад соо халагалагдаһан Муссолиниин архивтай 27 хайрсаг хулгайлагдаба гэнэ. Тэрэ архив соо Муссолиниин Гитлер, Чиано, Черчилльтэй үргэнөөр бэшэлсэһэн бэшэгүүд байгаа. Августын 31-дэ союзническа формын хубсаһатай өөрынгөө капитан Смит гээшэб гэжэ нэрлэһэн нюурта энэ хайрсагууд үгтэһэн байха юм. Һүүлээрынь элирүүлэгдэхэдээ энэ зоноохи союзна командованиин офицернуудай дунда капитан Смит гэжэ хүн оройдоошье байгаагүй.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ редактора—23, АТС—1.80, зам. ответ. редактора—7.89, ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89, сельского хозяйства—6.03, писем и переводов—6.03 (2 зв.): объявлений—2.61 (2 зв.).

Н—00454. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.